

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . 4 kor. 50 fill.

Felolvasó szerkesztő és leltulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A debreceni adókiivetőbizottság.

A debreceni adókiivetőbizottság megkezdette működését. A nehéz adók számos válfajával sújtott lakosságra nézve fontos esemény ez. Érdemes debreceni polgárokból alakított bizottság veszi elbírálás alá, kit milyen alapon és milyen állami adó illet meg keresete után.

Mi az adó és hogy milyen teherrel szakad az a polgárságra, felesleges fejtegetnünk. Tudatával bír ennek az adókiivetőbizottság minden egyes tagja és hisszük, hogy mikor állami érdeket védelmez, ugyanakkor nem feledkezik meg arról sem, hogy polgártársaik érdekeit is meg kell védelmeznünk.

Csupa megpróbáltatás, csupa teher az élet. A polgárság minden rétege küzd a megélhetés gondjával. Ha nem küzdene, szívesen tenné le filléreit az adópénztárban. De a behajtás nehéz módja, a

sok árverés, mind azt bizonyítja, hogy a lakosság jó része a mindennapit alig bírja megkeresni s báha tudja, hogy feje felett függ az adóegzekució Damokleszkardja, a butora, a párnája van veszedelemben; még sem bir annyit elszakítani, hogy a nagy adót fizesse.

Nemcsak az állami adó veszi igénybe a lakosságot. Ott van még mellette számos, alig felsorolható közteher. Mind viselni kell. Ezek alól sem szabadulhat. Mega a társadalom is sokat vár. Jótékony intézetek, egyesületek küldöttei, aláírási iveri, ki tudná megmondani, hányszor kerülnek polgártársaink elé? Humánus egyesületek javára mennyit kell adózni egy-egy év során. Sorra jönnek, hét is alig mulik, a házankénti kéregetők könyöradományokat esdekelve templomok, iskolák, légett községek javára. Mind adó ez, amelyet az emberszeretet elvén szívesen gyakorol tehetségéhez

képest mindenki. De a mindennapi kenyérenél érzi meg a polgárság, ha mindezek mellett nagy kereseti adó sújtja. Ne higgye senki, hogy hiába való feljajdulás az adóteher ellen beszélni. A nép jó rétege szívesen tenné, ha tethetné, hogy keresetének egy részét pontosan befizesse adóba. Hiszen a nyugalmát, legtöbb esetben a párnáját, a véres verejtékkel szerzett butorait mentené meg vele.

Helyesebb és igazságosabb megoldás szabadithatná fel a sok oldalról sanyargatott és igénybe vett polgárságot terheitől. De erre egyelőre vajmi kevés a kecsegtető kilátás.

Egyetlen mód van csak, a melylyel az adózási állapotokon, ha nem is segíteni, de legalább szelidíteni lehet: *a méltányosság.* Ez a mód az önök kezében van, mélyen tisztelt adókiivető-bizottság.

Amikor elfoglalják helyeiket s a polgárok adója ügyében ítélnék,

Vallomás a másvilágról.

Irta: **Bársony István.**

Egy öreg asszony megy az utcán s valamit szorongat a kezében.

Szabályos négyzögletű fehér papiros az. Ahogy a hullott akáclevéllel tarkálló uton lépdel az öreg nő, olyan, mintha a szél libegtetné tovább.

Fonnyadt, bus nénike. Tetőtől talpig feketében, az örökös gyász jelében. Bátor-talan, mint aki sokat szenvedett az életen keresztül. De látszik révedező tekintetéből, hogy nem az emberek sokaságától fél: azzal nem törődik; a szorongás forrása benne magában van. És ez annál rosszabb, mert ettől nehezebb, vagy tán éppen nem is lehet szabadulni.

A lelkiösmertet tudja így sarokba szoritani a vergődő lelket. Ennek a szegény öreg nőnek is mintha folyvást szívszorulása lenne. Mindig a messzeségbe tekint. Ahol az ég változó síkját látja, ott meg-megakad a szeme. Ott bizonyosan lát valamit, amit kivüle senkisé lát. Valami tüneményt, amit a képzelet rajzol eléje.

A bánat és a fájdalom képei lehetnek azok. Mintha sok hervadt rózsza borulna egymásra s alattok sirhant volna. A sirhant alatt pedig örök álmát aludná a — mult.

A nénike megáll egy levélszekrény előtt s egy pillanatig tétozódik, mintha azon tűnődne: utjára bocsássa-e levelét. Amikor emelkedik a keze, hevesen dobog egyszersmind a szive. Még nem késő; — még meggondolhatja, még...

Egy másodpercczel később ott áll a szekrény előtt, szédülve, pirulva, — levél nélkül.

Hamar megfordul, elsiet, mintha rossz fát tett volna a tüzre. Zihál a lélekzete; fuladozva halad, sirás szorongatja-kerülgeti. Titokban keresztet vet. Megy-megy, aggódó rémülettel, hogy ime, bizonytalan utakra engedte élete vallomását.

Ugy libeg, mint az alvajáró, és szellemlátással újra olvassa magában a postára adott bus sorokat amint következnek:

Édes Lolám!

Bizalmas leveledet késő este kaptam.

A csend órájában, amikor még százszorta szomorubb a magány. És én, az

egész életemre magányos lélek, annál jobban kezdtem remegni érted, minél jobban megértettem és átéreztem a vergődésedet.

Olvassom, olvassom panaszkodat és ki-mondhatatlan lehangoltság fog el. Elapadt könyeim újra megindulnak; emlékeim újra feltámadnak. Ó, mily szegény vagyok!

Szellemmódjára vágyom hozzád szállni egy pillanat alatt, hogy a legparányibb időt se veszítsem. Tulvilági hang sugásával szeretném neked a kért tanácsot megadni, hogy azt hidd: az isten szól titokban, és annál bizonyosabban kövesd, amit mondok.

Nagy fájdalom nekem a leveled, Lola.

Kétszeres fájdalom. Mert hogy minden bánatodat egyszersmind a magaménak érzem: — de azért is, mert nem bírok most már hallgatni arról, amit — ugy hittem, — mindörökre a szivem mélyébe zártam.

Vallomásra, gyónásra, megalázkodásra kényszerít a te bus leveled. Önmagamát látom benned, amilyen voltam, valaha régen; — és ugy elrémít a félelem, hogy viszont te én bennem láthasd a jövőd képét.

Azért gyónok, hogy megmentselek. Kivüled mindarról senki sem tud, amit

Vásárra olcsó és tiszta szobák a „Szöllőfürt“ szállodában, Hunyadi-utca I. szám, Timár-társulat házába.

Állandóan kitűnő homoki fajborok literje 34 krajczár. Társaságoknak külön borozó termék. Mindig figyelmes kiszolgálás. Kérve a n. 6. közönség szives pártfogását,

tisztelettel: **Öhm Emil,** vendéglős.

ez lebegjen szemük előtt s akkor nemesen oldják meg feladatukat.

A legjobb bizalommal néz Debreczen lakossága az önök működése elé s amikor ember-séges feladatuk magaslatára kívánnak emelkedni, egyet ne feledjenek el, hogy — *önök is adófizető polgárok!*

Az ujság hangja.

— *A tisztességtelen ujságírás ellen.* —

Az ujságírás tisztessége érdekében hatalmas szózat hangzott el a nemzeti sajtósövetség berni kongresszusán. Az elnök javaslata egyszersmind súlyos ítélet volt az ujságírás vadságai, elfajulásai ellen ott, ahol a fékezetlen szenvedély vagy az ordító izléstelenség és botrányhősködés kezében van a toll. Felsőbb hatóságot sürgetnek a tisztességes sajtó férfiai, hogy legyen, a ki eldöntse, mi a lelkiismeretlenség és szertelenség az ujságban. Ez a hatóság ítélne az ujságoknak és ujságíróknak vitás ügyeiben is.

Most a javaslatnak egyéb igen érdekes részleteit is közlések, amelyek közül a következő részeket ismertetjük:

Ha a publicisztika szolgálatot tesz, a sikerért nem ő kap köszönetet, de a kudarcért őt teszik felelőssé. És ez az igazság, a melyet a kontinensen annyi ujság ismer, szimpatikussá kell, hogy tegye a kérdést, hogyan lehetne ezen segíteni. Fölpanaszolták, hogy a politikai harczokat a sajtóban is gyakran olyan személyes gyűlölködéssel vívják, hogy a harcz kiméletlen birkozássá fajul. Néhány ujságnak szokásává lett, hogy a *leginkább tiszteletre méltó személyiségeket a legkiméltlenebb módon a sárba rántja*, csak azért, mert más nemzet-hez, más párthoz tartoznak; hogy tiszta jellemekről, nagy intellektuális jelentősé-

én most az éj némaságában leírok. — Valami kényszerít rá, aminek nem bírok ellenállani. Borzongva ülök asztalom előtt és engedelmekedem a felsőbb parancsnak. De aközben zakatol a szívem és harangzúgásnak hallok az óra ketyegését.

Jól van; ha meg kell lenni: legyen. Hallgass ide, de előbb vess keresztet. Azután, ha végig olvastad, amit neked szántam: imádkozzál. — Én érettem is, de főképp magadért. Hogy eltávolítsa tőled az isten a gonoszt. Hogy adjon neked az isten tiszta látást. Hogy tudj okos és alázatos lenni, nem pedig szenvedélyes és gőgös. Mert csak a jóságban van mindennek orvossága, ami rossz ezen a földön. Pedig amikor én a te izgatott leveleden át a lelkedbe nézek: árnyékot látok ott. A macasságnak s az önzésnek a futó felhőit, amelyeket bizonytalanul hajszolnak a szélszély szelei.

Hallgass ide Lola. Én is voltam szép valamikor; — engem is szeretett egykoron valaki. És én is meg tudtam cselekedni, hogy amikor arra a valakire néztem, csupán csak magamra gondoltam: hogy mi lenne jó nekem. De nem arra is, hogy mit várhatok s kívánhatok tőle

— Vége köv. —

güekről, irással vagy rajzzal, megvetésre méltó tulajdonságokat költ és hogy *nem kíméli senki magán- és családi életét, ha ellenség éről van szó*. Panaszt tettek a miatt, hogy mindenkit, a ki hivatalos vagy tisztelbeli állást tölt be, vagy valami művet teremtett, vagy pedig másként áll a nyilvánosság dobogóján, mint bitang jószágot tekintenek. Higgadt ujságíró nem helyesli a küzdelemnek e módját. Ezen kell első sorban segíteni. A meggyőződés kifejezését nem szabad a szabályzattól függővé tenni és nem szabad egyes embertől azt kívánni, hogy lemondjon argumentációjának jó és egészséget erejéről. De bizonyára meglehet kívánni azt, hogy az ujságíró a polemikában is abban lássa különösen hivatását, hogy ellenállhatatlan tények és megczáfolhatatlan okok felsorolásával meggyőzzön. Ne felejtse el, hogy ellenfele, mert nyilvános állást tölt be, vagy mert más nemzetiséghez, más párthoz tartozik, gyakran védtelen objektum minden tetszés szerint való támadás számára.

Tegyük föl, hogy egy egyén, a kit egy vagy más, de rendszerint megszegyenítő okból elbocsátottak, valamelyik ujságban becsületbe vágó és az igazságot meghamisító támadást akar közzétenni azok ellen, akik elbocátásának okai voltak.

Mennyire meg lesznek lepve azok, akik a megtámadottat ismerik, ha akad ujság, a mely vizsgálat nélkül, sőt sokszor a vizsgálat lehetősége nélkül is, csupán a valószínűség látszatára, a melylyel a denuncziáns vádjait előadja, e vádakot a nyilvánosság elé viszi. Azoknak az embereknek, akik ilyen hamis vádakot közvetítenek az ujság számára, nincs mitől tartaniok. Mivel az ő becsületérzésük elpusztult, nem értik meg, hogy más ember becsülete, féltékenyen őrzendő. De a sajtónak nem lehet közömbös, ha hangos lesz a panasz, hogy nagyon könnyen veszi az idegen reputáció becsületét, ha a bosszúállás eszközeül adja oda magát.

Ilyen emberek mindig voltak és mindig lesznek. De a közönségnek és a tisztességes sajtónak közösen kell ezeket ártalmatlanná tenni.

Krónika.

A talián himnus. Egy érmeleki földesurnál olasz katonatisztek jártak a minapában. Telivér magyar paripákat vásároltak az itáliai hadsereg lovasságának. Vásár végén more patrio áldomás következett. A kastély ebédlőjében tizenöt vendégre terítettek. Az idegen katonák tiszteletére meghívta a ház ura a falu minden kaputos emberét. Természetesen cigány is kerülközött s a mi még természetesebb, a hagyományos fogásnál nekiindult a tósztok áradata. Ugy látszik, az itáliai ég alatt is magyar módra banketteznek az urak. — Ugyanis az első felköszöntőt az olasz katonatisztek legidősebbje, az őrnagy mondotta, igen meleg szavakban, tört német nyelven éltetve a magyar királyt. Az urak fölálltak helyükről az áldomás végén, a miről a cigány elértette, hogy miről esett a szó. Fölharsogott hát a Rákóczy induló. A cimbalmos megfeszített izmokkal verte, a primás meg a klarinétos fortélyosan cifrázta a kurucos futamokat. A tuss hát elhangzott. Azután következett a második felköszöntő. A ház ura, az előkelő arisztokrata állt föl s magyarul ünnepelte Viktor Emánuel, Olaszország királyát. Az idegen katonák kitűző lelkesedéssel üdvözölték a szónokot, a többi vendégek is siettek koczcintani. A cigányok pedig az ünnepi pillanatban kétségbeesetten néztek össze. Lázassuttogással tanácskoztak. A bögös halálsápadtan hajolt a primás felé:

— No most mit húzol nyavalyás?

A brácsos rémült tekintettel fordult a kijárási felé s maga a primás is roppant óhajtotta, hogy nyiljék meg az a gyönyörűen kisubiczkolt pádimentom. Szóval igen felette nagy volt a zavar, a mit még fokozott a házigazda ideges integetése a cigányok felé:

— No mi lesz a tussal?

Az izgalom ugynevezett tetőfokán egy ember, a klarinétos nem vesztette el a fejét (Ez arról is látszott, hogy nagyon csóválta.) Szóval a mandulaszemű, kreol bőrű férfi csodálkozva meredt a primásra: — Csacsi, hát nem tudod a talián himnuszt?

Azzal iszonyu cifrázással belekezdett az ősbudavári szép Luigi hires nótájába s a másik pillanatban csengve-bongott a dal, mely úgy kezdődik: „Jámbó, jámbó...”

A gyermek meg a pénz. Egy ismert prókátor járt kint családjával a Püspök fürdőn. Apró oláh gyerekek sürögnek-forgognak ottan, kínálva csigagyöngyeiket, a kéregostort, meg a lótvuszvirágot, a fürdő specialitásait. A kis oláhok megtetszetek az ügyvéd ur fiacskáinak, akik az imádtott nép gyermekeivel futkolóztak a parkban. A prókátor maga is közibe keveredett a fiatal-ságnak. Megszólítja Trajának egy szöske kis ivadékát:

— Szereted-e a pénzt fiam?

— Szeretem.

— No hát, melyik kell — és elébe tart a gyermeknek egy két, meg egy tiz fillérest, — a fehér, vagy barna.

— Mind a kettő, — mondja a gyerek és elveszi a pénzt.

Az ügyvéd nem szól, csak mosolyog az élelmességen. A gyerek is hallgat örömeiben, a mikor mégis felszólal a jókedvű adakozó:

— Mit szoktak ilyenkor mondani fiam? Azt se tudod?

— Dehogy nem tudom — hünyögte az apróság. — Adjon még, azt szokták mondani.

VIDÉK.

Gotterhalte miatt.

Saját tudósítónktól.

Nagy-Kikindán megint botrány történt. Korn Arthuron, a hirhedt pángermán agitátoron és hivein szárad ez a botrány is. Ime a botrányról a nagy-kikindai jelentés:

A nagy-kikindai Kada-féle vendéglő kerthelyiségében nagyszámu közönség hallgatta a női zenekart. Egyik asztalnál ült Korn Arthur és hivei: Lerner József váltóüzlettulajdonos, Krumenecker József tégláégető, Wetzl Ferencz cipész és borkereskedő és Kordesch császári és királyi huszárörmmester stb. Egy másik asztalnál dr. Jaksity Vazul ügyvéd, Majinszky Lukács városi tanácsos, Nedomacszy Döme királyi törvényszéki hites tolmács, dr. Zamurovits ügyvédjelölt és Radovits Koszta kereskedő cs. és kir. tart. tiszthelyettes (szerb társaság.) Éjfél után Kornék ráparancsoltak a zenekarra, játsza el a Gotterhaltét. A zenekar ezt háromszor eljátszotta.

Kornék pedig az egyik asztalnál, a szerbek a másiknál felálltak s levett kalappal átölelkezve énekelték s irtózatossal és zsívió-kiáltozással kísérték. Alig volt ennek vége, a mikor aztán a szerb társaság s közte lehangosabban a tanácsos ur zendítettek rá a szerb himnusra s háromszor elénekelték, mire a németek iszonyu lármában, zsívió-kiáltozásban törtek ki tapsolva, zúgva, tüntetve a szerbekkel együtt a magyarság ellen. A magyar közönség annyira megbotránkozott, hogy az egyik

asztalnál ülő Vogel Dezső tb. főszolgabíró és Szávits Gerő nyugalmazott főszolgabíró ennek azzal adtak kifejezést, hogy ráparancsoltak a cigányra, huzza el a „Mégis hunczut a német“ című nótát, a mit ez háromszor elhuzott. A szerbek szitkozódni és fenyegetőzni kezdtek s az izgalom oly fokra hágott, hogy Vlachovits János rendőrkapitány minden további botrányt megakadályozandó, a furcsa zeneelődést beszüntette.

Az egész városban izgatottságot keltett az eset. A szerbek hazafiás és intelligens elemei maguk itélik el a legélesebben ezt a botrányt. Egy előkelő szerb uri ember a következőt mondotta:

— Hallatlan impertinencia! Nos hát, ha ezt így tovább türik Magyarországon, az ember már szégyelni fogja magyarságát, ha ezt uton-útfélen megtorlatlanul szembe lehet köpni.

A magyarság meg egyenesen el van keseredve.

Mozgalom egy hazafiatlan ügyvéd ellen Minap tárgyalta Aradvármegye törvényhatósága Kossuth évforduló ünnepeltetésének ügyét. Ez alkalommal — a mint már megirtuk — dr. Pop C. István aradi ügyvéd olyan hazafiatlan kijelentést tett, — Jankuval merete összehasonlítani Kossuthot — hogy a közgyűlés felháborodva utasította vissza a merényletet, mely nagy forrongást idézett elő a közönség körében is. A közönség mint nekünk írják — meg akarja torolni a magyar nemzet nagy fia ellen elkövetett támadást. Elsőnek az aradi ügyvédek mozdultak meg és ennek az az eredménye, hogy följelentést adtak be az ügyvédi kamarához Pop ellen, mint a ki az ügyvédi kar tiszteletére és bizalmára méltatlan.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A kirakat tolvaja.** Kis Gyula huszonnégy éves csavargó tavaly több ruhadarabot lopott el a Schwarcz Viktor debreczeni kereskedő kirakataiból. A járásbírósa e vétkéért 8 napi fogházra ítélte. Később azonban kiderült, hogy Kis Gyula már három ízben volt lopásért büntetve, fenti cselekménye tehát büntetett képez. A királyi törvényszék ezért újra felveszi az ügyet és megtartandó főtárgyalásán súlyosabb ítélet mér a tolvaj csavargóra.

§ **A ki kenyeret sikkaszt.** Érdekes ítéletet hozott tegnap a debreczeni kir. törvényszék. Az ítéletnek jogi szempontból az az érdekessége, hogy egy, a lopáshoz igen közelálló büncselekményt, igen finom megkülönböztetéssel sikkasztásnak minősített a bíróság. Orosz Sándorné kenyeret vett tavaly 82 krajczárért a Csapó-utcán és megbizta Szabó Mihályné Szendrei Máriát, hogy szállítsa azt lakására tíz fillér viteldijért. Szabóné elvállalta a megbízást, vitte is egy darabig hűségesen a kenyeret, de később meggondolta a dolgot s elinált. Kenyér-sikkasztás miatt két heti fogházra ítélte őt a törvényszék. Az ítélet jogerős.

§ **Megtámadta a lovasrendőrt.** Somogyi Lajosnak a tavaly augusztusi országos vásár alkalmával nagyon jó kedve kerekedett. Erősen becsipett állapotban kiment a vásártérre, s ott a hivatalos szolgálatát végző Kerékgyártó Sándor lovasrendőrt megtámadta s tetteleg bántalmazta.

Állítólag a lovasrendőrnek egy lovát is elsikkasztotta és csak három heti használat után adta vissza. A debreczeni törvényszék ez utóbbi vád alól felmentette Somogyit, de a hatóság elleni erőszak vétségében bűnösnek mondta ki és ezért három havi fogházra ítélte őt. Somogyi felebbezett.

§ **Lopott lóbor és csizma.** Balogh János cseléd volt Némethy János hentesnél akinek kamarájából ellopott egy lóbor. A lóborból csizmát készítettett magának az élelmes Balogh. A törvényszék két heti fogházra ítélte élelmességeért a vádlottat.

SPORT.

Országos atletikai verseny Debreczenben.

A részletes program.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 7.

A Debreczeni Torna- és Kerékpáros Egylet, mint már jeleztük, szeptember 7-én és 8-án országos atletikai versenyt rendez az új sporttéren. Az országos versenynek legfőbb érdekessége az, hogy szeptemberben először jönnek fővárosi egyletek Debreczenbe. A M. K. E., a M. F. C. és más sportegyletek lejövetele elismerése a debreczeni T. K. E. haladásának, megismosodásának. A vidék erősebb egyletei is képviseltetik magukat a debreczeni országos versenyeken, melyeknek programszámai között nem egy értékes tiszteletdíjjal is van dotálva.

A mi atletikánk szorgalmasan trainiroznak nap-nap után. Football csapatunk természetesen még fiatal ahhoz, hogy fölvegye a versenyt olyan csapatokkal, melyek a kontinens legjobb játékosival is nem egyszer sikeresen mérköztek. Valószínű tehát, hogy a sulydobáson kívül, melynek győztese a debreczeni egylet tagjaiból került ki, a többi versenyek tiszteletdíja idegen kezekre jut.

Ez azonban korántsem megszegyenítő dolog. A D. T. K. E. nagy diadalt nyer akkor is, ha valahogy megállja helyét a régi, kipróbált egyletekkel szemben. A biztos vereség ne csüggesse a debreczenieket. Jó idő, mikor a győzelmek során mosolyogva gondol vissza első vereségére. A próbatüz lesz a szeptemberi országos verseny, mely egyszersmind kiválóan nagy eseménye lesz nemcsak sportegyletünknek, de Debreczen városának is.

Az elnökség már szétküldte meghívóit az ország nagyobb egyleteihez. Tegnap pedig összeállította a versenyek részletes programját. E programot az alábbiakban adjuk:

I. nap. Szeptember 7.

1. Nyújtó-korlát összetett verseny. Öt érmmel és Debreczen város tiszteletdíjával dotált verseny.
2. Futás 150 méteres sikon.
3. Magosugrás. Hölgyek tiszteletdíja.
4. Sikfutás 1/4 angol mértföldre.

5. Távolugrás. Debreczeni hölgyek tiszteletdíja.

6. Sulydobás Egyleti díj.

II. nap. Szeptember 8.

1. Fülelabda versenyek.

2. Football-matchok.

Igen könnyen megeshetik, hogy ez a program sorrend tekintetében változást szenved, de versenyszámai ugyanazok maradnak. Debreczen közönsége mindenesetre nagy érdeklődéssel tekinthet az eredmény elé, mely városunk sportéletének első kimagasló eseménye.

Training-mérkőzések az új sporttéren. A D. T. K. E. football csapata szerdán és szombaton állandóan training-mérkőzéseket tart az új sporttéren. A mérkőző ellencsapatokat kék és vörös vállszalagjuk különbözteti meg egymástól. A csapatok összjátéka rövid gyakorlatuk után bámulatraméltó. Különösen kitűnnek a kapuvédők és a csatárok. Az eddig tapasztaltak nagyreményekre jogosítanak mindenkit, a ki a debreczeni sport fejlődésében bizik.

SZÍNHÁZ.

Szinészek tárgysorsjátéka Az országos színészegyesület igazgatója, Mérszáros Kálmán táviratot intézett tegnap az összes debreczeni veterán, nyugdíjas színészekhez, hogy a pénzügyminiszter engedélyt adott egy tárgysorsjáték megindítására, ötvenezer egy koronás sorsjeggyel, melyeknek tiszta jövedelme a színészek nyugdíjegyesületéé lesz. A színész-egyesület azzal a kérdéssel küldte meg e leiratot, hogy a debreczeni ag színészek írják meg, mennyi sorsjegyre van szükségük. Hiszszük, hogy a debreczeni közönség most is megragadja az alkalmat, hogy színházi életünk uttörőit iránt lerója kegyeletes háláját.

Debreczen az Uránia színházban. A fővárosi Uránia színház hó 15-én nyit kaput. Az idei szezon bemutató előadása debreczeni érdekességű premier lesz. Az Uránia augusztus 15-én ugyanis színrehozta Lovász János és Harangi Györgynek „Déliabok hazájából“ című művét. A színház igazgatója most azzal a kéréssel fordult Lovász Jánoshoz, hogy a jelenleg épen Debreczenben időző jeles dalköltővel, Dóczy Józseffel irasson darabjához mintegy harmincz magyar nótát. Dóczy József eleget tesz e kérelemnek és most szorgalmasan komponálja a dalokat. Ugy értesülünk, hogy a fővárosban alig tapasztalt érdeklődéssel néznek a premier elé. A darab pedig fényes sikerű lesz. Erre enged következtetni az Uránia igazgatójának az a nyilatkozata, hogy olyan fölvételek, mint a Harangi Györgyéi, még nem kerültek vetítés alá az Uránia vásznain. Lovász János szövegkönyve kétségtelenül jó; Dóczy József népdalai pedig csak emelni fogják az előadás sikerét.

Szerződötetés. Szentés Jánost, a debreczeni színház pár év előtti tagját, Krémer Sándor szatmári színigazgató társulatahoz operett-buffónak szerződötette.

UJDONSÁGOK.

A debreceni állategészségügyi körzetek.

Miniszteri döntés a sertésforgalom érdekében.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 7

Lapunk volt az első, mely annak idején hosszabban emlékezett meg a debreceni sertéskereskedők abbéli sérelméről, hogy az állategészségügyi körzeteknek részint nem léte, részint hiányossága miatt veszélyeztetve van a sertésforgalom. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara terjedelmes és kitűnően megszerkesztett fölterjesztést intézett ez ügyben Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez, melyben a helyzet javítását kérte. A felterjesztést három héttel ezelőtt teljes terjedelmében közöltük.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ igen érdekes kommentárt fűzött a debreczeni sertéskörzetek ügyéhez, épen e fölterjesztés ötletéből. A fentnevezett lap Debreczen városát magát vádolja a hibával, mert a lap állítása szerint a földmivelési miniszter gyakran megsürgette ez ügyben a várost, mely azonban mit sem tett a körzetek létesítése érdekében. Bécsben, Spérk udvari tanácsos azt mondotta a fenti lap szerkesztőjének, mintegy félévvel ezelőtt:

— Magyarországon csak egy város van, amelyben megbízom s ahol az állategészségügyet rendesen kezelik. Ez a város Debreczen.

Ez a vélemény ma már lényegesen megváltozott. Debreczen alig gondolt érdekeivel, melyeknek épen ezért külföldön is alig lehet érvényük. A debreczeni sertéskereskedőknek talpukra kell állaniok, hogy visszaszerezzék régi jó hírnevüket s megvédelmezhesék érdekeiket.

Az ügynek különben érdekes és legfőbb fordulata az, melyről fővárosi tudósítónk táviratilag ad nekünk hírt. Tudósítónk fönnjárt a miniszterium szakreferensénél, ki már előterjesztette ez ügyet és a miniszternek szombaton adta át az aktákat. Darányi miniszter még szombaton döntött ez ügyben, még pedig olyképen, — hogy jóváhagyta az állategészségügyi körzetek létesítését Debreczenre és határára nézve. A miniszteri döntés teljesen a kamara fölterjesztése alapján történt. A debreczeni kamara titkárát, Szávay Gyulát elismerés illeti első nagyobb, debreczeni sikeréért.

* **Személyi hírek.** Dr. Mariska Vilmos egyetemi tanár, a neves pénzügyi kapacitás tegnap este Debreczenbe érkezett. — Dr. Szemák István tanár, jeles német filologus Debreczenben időzik. — Albert Ferencz főbányabiztos Budapestről Debreczenbe érkezett és az államépítészeti

hivatalnál tett látogatást. — Dr. Schulek Vilmos czimzetes miniszteri tanácsos, tudományegyetemi tanár Debreczenben időzik.

* **Kiss Albert lemondása.** Kiss Albert lelkész tudvalevőleg lemondott az iskolaszéki elnöki állásról, bizonyos személyi differenciák miatt. A presbiterium tegnapi ülése nem fogadta el a lemondást s egyhangulag hozott határozatával újra megválasztotta Kiss Albertet iskolaszéki elnöknek.

* **A presbiterium ülése.** A presbiterium vasárnapról elhalasztott közgyűlését tegnap délután tartotta meg. Harminczkét presbiter jelent meg az ülésen, melyen Simonffy Imre és Dicsőfi József elnököltek. Az esperes jóváhagyta, hogy az őszi tanítóképzési vizsgák határideje augusztus 31. és szeptember első napjain lesznek. Ugyancsak jóváhagyta az esperes a két új tanító és két új tanítónő megválasztását, valamint a le kézi állásra beadott pályázatok átvizsgálását és a választhatók kijelölését. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács végzését s ennek kapcsán a jövő iskolai év költségvetését elfogadta az egyháztanács, mely a gazdasági bizottság összes jelentéseit jóváhagyta. Az ülés fél hét órakor végződött.

* **A debreczeni lelkészválasztás.** A presbiterium tegnapi ülése végleg megállapította a lelkészválasztás aktusának mozzanatait. E megállapodás szerint a lelkészválasztás augusztus 30-án, reggel 8 órakor kezdődik a Nagytemplomban, hol az elnökség a pályázók neveit, a választás sorrendjét és feltételeit kihirdeti. A presbiterium szavazó-lapokkal látja el a választásra jogosult egyháztagokat és küldöttségei által gondoskodik a rend fenntartásáról. A Nagytemplomból szavazásra mennek a hivek. A szavazások két helyen, az egyházkerület tanácstermében és a Kossuth-utczei felsőbb leányiskolában történnek. A szavazásokat az egyházi törvények értelmében küldöttségek ellenőrzik, mely küldöttségekbe az egyházmegye s az egyház egyenlő arányban küld tagokat. E küldöttségek szedik és számlálják össze a szavazatállásokat. A presbiterium végül elhatározta, hogy a pályázó lelkészek meghallgatására hivatalosan nem küld ki küldöttségeket. Az egyháztagok s a presbiteriek egyaránt tudják, hogy kik pályáztak és hol lehet ezeknek szónoklatait meghallgatni. Tegye meg ezt tetszése szerint minden hívő s presszió nélkül, tisztán saját meggyőződésére támaszkodva adja le szavazatát az új lelkészre.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következő halálozásokat jegyezte be az anyakönyvi hivatal: Deák Jánosné ev. ref. 49 éves; Gönczi Mária ev. ref. 10 napos; Pócsi János ev. ref. 1 hónapos; Popovics János gör. kath. 45 éves.

* **A becsületes megtaláló.** A becsületes megtaláló komikus és csak képzeletbeli fogalomvá vált. — Épen ezért méltó a felemlítésre egy-egy fehér holló, ritkább eset, mely megegyezik a becsületesesség kihaltát. A Blattner üveg-

kereskedő könyvelője, Sipkovic Béla tegnap a piacon haladtában kiejtett zsebéből két darab százás bankót és nem vette észre a pénz eltűntét. Ugyanakkor ott haladt egy becsületes vidéki atyafi is, ködmönbeli ember, a ki észrevette a bajt. Fölvette a pénzt s egy ott jövő hajdunak átadta, hogy szolgáltatassa ki a könyvelőnek. A derék ember akkor megszökött a hálálkodás elől s így nevét sem jegyezhetjük fel. Pedig megérdemelné e mai világban.

* **A polgári iskola tanárai.** A polgári iskola igazgatósága tudvalevőleg két tanári állásra hirdetett pályázatot, a mennyiségtan—természettudományi és a nyelvtörténeti szakokból. Az előbbi tanzakra hét, az utóbbira tizennégy okleveles polgári iskolai tanító pályázott. A pályázatok a Kereskedő Társulat elnöksége tegnap terjesztette át Szojka Gyula igazgatóhoz, a ki ez ügyet a legközelebb tartandó tanárválasztó gyűlésen referálni fogja.

* **Kossuth századik születés napja és a tanács.** Debreczen törvényhatósági bizottsága, mint jeleztük, legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy Kossuth Lajos 100-ik születésnapját megünnepli. A közgyűlés a polgármester, esetleg helyettese a főjegyző elnöklésével bizottságot küldött ki, mely bizottság hivatalos lesz az ünnep előkészületeit, programját megállapítani. A városi tanács tegnap tartott ülésén a maga kebeléből a rendezőbizottságba Körner Adolf, Bészler Károly tanácsnokokat és a bizottság jegyzőjéül Szabó Kálmán jegyzőt, helyetteséül Illésy Gyula jegyzőt küldte ki. A tanács egyidejűleg felhívta a polgármestert, illetőleg helyettesét, hogy az így most már a tanács kebeléből is kiküldött tagokkal kiegészített rendezőbizottságot mielőbb hívja egybe a szükséges intézkedések megtétele végett.

* **Kik akarnak pályázi?** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara lapunk útján a következő pályázatokat teszi közzé: A cs. és kir. 7. hadtest parancsnoksága Temesvárott, közhírré teszi, miszerint az 1903. évben az alant említett katonai élelmezési raktáraknak a következő szükséglete leendő, melyekre ajánlatokat már f. év aug. 15-től szeptember 15-ig lehet bejelenteni Temesvár 8550 q rozs, 12,200 q zab. Arad 460 q buza, 3250 q rozs, 13,000 q zab. Szeged 340 q buza, 3400 q rozs, 1300 q zab. Nagy-Várad 800 q buza, 5000 q rozs, 10,100 q zab. — A magyar királyi államasutak igazgatósága a meglévő és a folyó évben összegyűlendő ócska faanyagok elárúsítására f. évi augusztus 16-iki lejáratall nyilvános árlejtést tart. — A m. kir. állami méntelep Debreczenben f. év augusztus 25. fogja azon árlejtést megtartani, a melyre az eperjesi, debreczeni, turja-remetei, rimaszombati, szatmári és jászberényi állomások élelmi és takarmány czikkei szükségleteinek beszerzésére az ajánlatok betérjesztendők. A debreczeni kir. törvényszék elnöksége közhírré teszi, miszerint ugy a saját, mint a kerületéhez tartozó kir. járásbíróságok és kir. ügyészség részére mintegy 1300 m³ az az egyezerháromszáz köbméter száraz hasábos tüzfára és 800 mm. hazai pirszénre (coaks) leendő szüksége. — Az ajánlatok folyó évi szeptember 1-g bejelentendők. A nagy-károlyi államépítészeti hivatal érte-

Veres Elek győri híres cigány-zenekara országos körútja
ma este a „Magyar Király“ kávéházban gazdag programmal nagy zeneestélyt rendez. —
A kiváló és híres zenekar a fővárosi orfeum szerződött zenekara.

Minél tömegesebb látogatást kér, tisztelettel: **Erős Jakab**, kávé.

sítése szerint Nagy-Ecseden 71529 k. 32 fillér költséggel állami elemi iskola építették. Az ajánlatok a fenti hivatalhoz f. év szeptember 4-ig terjesztendők be.

* Az ispotályi toronyfedél.

Az ispotályi templom újra építtetését Bihari építési vállalkozóra bizta az egyháztanács. A vállalkozó egy évi jótállással készítette el a templom fedeleit, melyet most az egyházi küldöttség be akart festetni. A fedél azonban a jótállási idő, egy év eltelte előtt már ma is rossz állapotban van, az eső becsapog rajta s így befestésére gondolni sem lehet. Ezért a presbiterium tegnapi ülése elutasította a küldöttség kérelmét és Bihari vállalkozóval szemben hatályba teszi a szerződés feltételeit.

* A polgármester szabadságon

Simonffy Imre kir. tan. polgármester augusztus 12-én kezdte meg négy heti szabadság idejét. Távolléte alatt Komlóssy Arthur főjegyző helyettesíti.

* Öngyilkos aggastyán.

Egy öreg ember életének alkonyán követett el tegnapi öngyilkosságot. Szabó Ferencnek hívják. Az igaztalan sors súlyos csapásokat mért a 67 éves emberre, a ki egymás után vesztette el hozzátartozóit. Házából kiűzetve, melyet adóság miatt elérkeztek, egy tanyára menekült. A fancieskai határban lévő Liptai-féle tanyán bérelt földet Nagy Péter bérlőtől, a kinek sokszor elpanaszolta szomorú sorsát. Tegnapi reggelre két napszámost fagadott fel földének megmunkáltatására, de ezeket már nem várta be. A kora reggeli órákban a csöszkunyó czölöpére felakasztotta magát. A két napszámos mire kiért, már halva találta. Visszatértek hát és jelentést tettek róla a rendőrségnek, honnan Bardócz András rendőrbiztos ment ki a helyszínére. Szabó Ferenc hulláját be szállították a kózkórhába.

* A debreczeni Kossuth ünnep.

Simonffy Imre kir. tan. polgármester a következő meghívót bocsátotta ki: „Bizottsági közgyűlésünk határozata folytán Kossuth Lajos nagy hazánk fia születésének 1902. szeptember 19-én bekövetkező 100 éves évfordulója alkalmából városunkban megtartandó ünnepély tervezetének és részleteinek megállapítása végett folyó hó 8-án, pénteken délután 5 órakor a városháza nagytermében tartandó értekezletre tisztelettel meghívom. Debreczenben, aug. 5. Simonffy Imre, kir. tan. polgármester.”

* **Sikkasztás a Barcsay-gőzmalomban.** A Barcsay-féle gőzmalomban elkövetett sikkasztás ügyében érdekes fordulat állott be. A királyi ügyészségnél ugyanis megjelent a följelentést tevő Barcsay Miklósné és a magánvádát visszavonta. Ez alapon az ügyészség szabadon bocsátotta Dessler Györgyöt és az ügyet újra átvizsgálás céljából áttette a rendőrség bünyügyi osztályához.

* **Rác Béla** bankirodájára pénzkölcsönöket gyorsan kieszközöl a legolcsóbb kamatra, utólagos csekély díj mellett. Iroda Debreczen, Csapó-utca 12.

* **Angelotti dalcsarnoka.** Angelotti dalcsarnokában estről-estre telt nézőtér előtt folynak az előadások. A kitünően összeállított műsor meg is érdemli a közönség jóindulatu pártfogását. A közreműködők valamennyien igen jeles erők. Az énekesnők között első helyen áll Kmetkó Ilona, kinek minden este lelkesedéssel tapsol a publikum. Gyönyörű énekeiért tegnap este hatalmas virágállványt is kapott tisztelőitől. A hölgyek között kedves még Nedics Natália, Tilda Itália és Szécsi Mária; Eleki nagyon grotesk. A férfiak között Kis Dani, mint zsidó, Göre Gábor és Bobrogi jeleskednek. Göndör, Kácsa cigányát felesleges dicsérni, a mint hogy nem szorul reklámra Mr. Duval sem, ki bravurosán kezeli biciklijét. A rendezés is mintaszerű, szünetközöket Angelotti precíz zongorajátéka tölti be.

* A király születésnapja.

A király születésnapjának évfordulóját, augusztus 18-án, mint minden évben, úgy az idén is megünnepli Debreczen város közönsége. Augusztus 18-án az összes templomokban hálaadóistentiszteletek lesznek. Reggel 8 órakor gyülekeznek a hatóságok, testületek képviselői, hivatalok fejei a városházán s onnan az ev. ref. nagytemplomba vonulnak, a hol az első istentisztelet lesz. Onnan a róm. kath. templomba vonulnak, a hol ünnepélyes nagy mise lesz. A katolikus templomból a Deák Ferenc-utcai izraelita templomba mennek, a hol szintén hálaadó istentisztelet lesz.

* **Tompa Mihály.** Feketehegy gyógyfürdő közönsége mint az előző években, úgy az idén is kegyeletes módon áldozott Tompa Mihály emlékének. A múlt vasárnap a költő márvány szobra előtt hazafias emlékünnepet rendezett az egyesület protestáns imaház építési alapjára. Az emlékbeszédet Perjéssy Lajos áll. főreál isk. tanár (Versez) mondta. Dr. Réczey Sándor törv. széki bíró (M. Sziget) ódát szavalt. Közreműködtek még Bosznay Ilonka k. a (Debreczen) ki remek szavalásával (Tompa M.: „Gólyához”) valósággal elragadta a nagyszámú, nagobbára tanult elemekből álló közönséget. Tichl Márta (Budapest) a „Honleány”-t szavalt. Poetikus szép jelenet volt, midőn 16 fehér ruhás és egyes virágokat jelképező kis leány Schmid Lenke (Bpest) k. a. vezetése mellett felvonult a szoborhoz a megfelelő versek elmondása mellett a szobrot megkoszoruzta. — Az ünnepély 250 k-val gyarapította a prot. kápolna építési alapját. Feketehegyen a fürdővendégek száma jelenleg 460.

* **Vesztett kutya veszedelem a főtéren.** Nagy riadalom volt tegnapi este hét óra körül a főtéren. Egy vesztett kutya okozta az ijedelmet. A fehérszőrű eb nyöszörögve, nyelvét kiöltve s nyálazva rohant a főtéren, hol mindenki futva menekült előle. Két rendőr észrevette a veszedelmet és kivont karddal üldözni kezdték a kutyát, mely előlük a városháza udvarára futott. Itt az őrtálló hajdu és a rendőrök bekergették a hátulsó udvarra, melynek kapuja mögött kardjaikkal agyonverték

a vesztett állatot. Az agyonvert kutya megszemlélésére valóságos bucsujárást rendezett a nép esti nyolcz óráig, amikor a peczérék elszállították.

* **Találtatott.** A Mester-utcán augusztus hó 2-án egy arany nyakláncz találtatott. A nyaklánczon egy ezüst érem van, melynek egyik oldalán ez van írva: „Jenőnek.” Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségtől.

* **Meglopott czimbalomos.** A győri cigányzenekar egyik tagjának kellemetlen meglepetésben volt része. A zenekar, a mely országos körúton van, erősen készült a tegnapi est bemutatkozásra. A kávéház egyik kártyaszobájában tartották tegnapi délután a próbát. Hogy a füledt levegőjü szobában könnyebben viselhesék a hőséget, kabátjukat levetették és a szomszéd szobában akasztották fel. — Mikor vége volt a próbának, mindegyik sietett a szabadlevegőre, csak a czimbalmos nem mehetett, mert fekete kabátja eltűnt a fogasról. A kávéház személyzete sietett a tolvaj után, a kit Dajka Ödön, ismert rovott multu csavargó személyében a zsidóbaroknál, hol éppen tul akart adni a lopott kabátot, sikerült elfogni.

* **Új szőnyegüzlet.** Bosznay J. és Társa (Debreczen, Kossuth-utca 11). Fényes, modern berendezés és gazdag választás győri szőnyegek és függönyökben, honnan a legkényesebb igényü ember is berendezheti lakását.

* **Ebesi-ártézi forrásvíz** (szénsavval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüditőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

A Wahrmann eset.

Budapest, aug. 6. Az écskai eset, mely szereplői révén nagy szenzációra tett szert, most érdekes fordulatot vett. Wahrmann Ernő, ki megezáfolt nyilatkozatai miatt pellengére került az ország közvéleménye előtt, az écskai esetből kifolyólag sértő leveleket irt Bourbon hercegnek és Harnoncourt grófnak. A sértettek Papp Géza országgyűlési képviselő és Delimanics torontáli alispán után mindketten provokáltatták Wahrmann, aki Andreánszky Jenőt és Melczert Istvánt nevezte meg segédeitül. A segédek táviratváltások útján tegnapi egész nap tanácskoztak. A tanácskozások eredménye annyiban kedvező volt, hogy az ügyet a fővárosban Bourbon herceggel békésen elintézték. Harnoncourt gróf segédei ellenben nem jutottak békés megállapodásra. A gróf tegnapi délután két órakor a lovassági laktanyában pisztoly párbajt vívott Wahrmannal. Feltételek voltak: Kétszeri golyóváltás, 30 lépés távolság, öt lépés avánsz. Sebesülés nem történt. A felek nem békültek ki.

Darvas Testvérek

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főtér, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

Elgázolt asszony.

Bicske, aug. 6. A vasuti töltés mentén tegnap egy asszony holttestét találták. A vizsgálat megállapította, hogy a vonat ütötte el. Az asszony kilétét nem lehetett megállapítani. Lehetőséges, hogy öngyilkossági szándékból maga vetette magát a vonat elé. Az asszony fehérműjében A. J. monogram látható.

Elfogott hamis kártyások.

Bécs, aug. 6. A rendőrség tegnap este egy négytagu hamis kártyás bandát tartóztatott le. A banda feje egy Löffler Mór nevű Budapestről hasonló üzelmek miatt már kitiltott foglalkozás nélkül való egyén. A banda tagjai az áldozatokat szerezték Löffler számára, a ki aztán megkopasztotta őket.

Halál a szószéken.

Achen, aug. 6. Az itteni katolikus templomban tegnap pater Cristián, ágostarendi szerzetes predikáció közben a szószéken hirtelen rosszul lett és meghalt. Szívszélhűdés ölte meg.

Életunt baka.

Sopron, aug. 6. Az itten állomászó honvédegyezred egy közlegénye, Suhajda Mátyás tegnap este a kaszárnyában szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. — Öngyilkosságának oka szerelmi bánat.

Öngyilkos pénztáros.

Pozsony, aug. 6. Stempfel István 53 éves pénztáros, a ki Bécsben egy lámpaúruraktárnál van alkalmazva, ma itten föbe lőtte magát és meghalt. Öngyilkosságának oka gyógyíthatlan betegség.

Velenoze veszedelemben.

Budapest, aug. 6. Velenczéből táviratozzák, hogy a Camponille összeomlása után újabb veszedelem fenyegeti Velenczét. A San Stefanó templom tornyáról ma kődarabok hullottak le, majd egész falazat omlott le. Kétségtelen, hogy a torony összeomlik. A környékről a lakosságot elköltöztették. A tornyot bontani kezdik, hogy a veszedelemtől szabaduljanak. Velenczében óriási pánik uralkodik.

Az amerikai zavarok.

New York, aug. 6. Egy port au princei távirat jelenti: Firmin tábornok ideiglenes kormányt szervezett az északnyugoti és Artiboni tartományok számára Gonaives székhelylyel. Ön magát elnöknek nevezte ki és kormányt alakított.

Cap Haitien, aug. 6. Jumeau tábornok tegnap vereséget szenvedett és most Arcahaye felé menekült. Antoine tábornok Leoganeban van. A csapatok bevonultak Limbebe. A város nyugodt.

Kína népe nyomorban.

Sanghai, aug. 6. Sharritts tábornok, az amerikai tarifa biztos tegnap egy banketten beszédet mondott, a melyben kifejtette, hogy a kínai népet a megadóztatások által, a melyekre a központi kormány kötelezettségeinek teljesíthetése végett szükség van, a nyomor határáig kimerítik. A biztos azt mondotta, hogy ő ezt mint magán-személy és nem mint hivatalos közeg mondja és kifejtette, hogy a likkinadók megszüntetését és azoknak valamely pótladó által leendő pótlását el kell vetni, mert ezen adók megszüntetése valamennyi nemzetre, de különösen Amerikára nézve végzetesnek fog bizonyulni.

Gyilkos márk.

Florenz, aug. 6. Serevilles Amadé márk tegnapelőtt inasát lelőtte, mert az vonakodott parancsát teljesíteni. A márkot letartóztaták.

HIREK.**Éjjeli posta.**

× **Ég az opera.** (Éjjeli express tudósítás.) Ezzel a jelentéssel verték Budapestet ma fel reggeli fél 6 órakor a központi tűzörséget. Az udvaron azonnal meghúzták a vészharangot és a tűzoltók teljes felszereléssel vágottak az opera elé, a hol azonban meglepetésükre a tűznek nyoma se volt. Ott találták azonban Szerbovszky főparancsnokot két segédtszettel, a kik mindjárt gyakorlatokat végeztek a tűzoltókkal. Az V., VII. és IX. kerület tűzoltósága a jelentés vétele után 6 percczel érkezett az opera elé. Az erős trombitazaj nagyszámu kíváncsi közönséget csődített az Opera elé.

× **A Nilus áldása elmarad.** (Éjjeli express tudósítás.) Kairóból táviratozzák: A Nilus vizállásának csekély emelkedése következtében beállott komoly helyzetről folytatott beszélgetés során az öntözési hivatal főigazgatója azt mondotta, hogy a folyam vizállásának emelkedése előre láthatólag a legkisebb lesz emberemlékezet óta, sőt még kisebb, mint 1899-ben. Akkor 200,000 acre föld maradt öntözés nélkül, a mely területet fel kellett menteni az adó alól.

CSARNOK.**A tűzpróba.**

Regény.

(Folytatás.)

— No már azt be kell vallanom, — folytatá a fiu magánbeszédét, — hogy ennél a dokornál még nem láttam nevessebb embert életemben, bizonyosan kissé ki akarta magát aludni s rettenetesen félt, hogy meg talál fájni. Legalább azt lehet következtetni abból, hogy minden hasadékot papírral dugdosott be.

Bobnak ez utolsó szavait egy gentleman, ki esetleg ott ment el, hallván, egyszerűsre mind azt is észre vévén, hogy a fiu hasztalan erőlködik a műterembe behatolni, megszólítá ezt.

— Mi bajod ficzko? — kérde az érkezett.

— Nos, uram a világon a legnevessebb dolog, mit eddig megérttem, — szól Bob. — A doktor elbocsátott, hogy ma egész nap mulathassak, és én elfelejtém felsőkabátomat, magammal vinni. Még ez csak hagyján! De lassankint fájni kezdtem s haza siettem, ajtót, ablakot zárva találtam s minden nyílást régi újság darabokkal látok betömve.

— Valószínűleg kiment gazdád és magával vitte a kulcsot, — szól az idegen.

— Én is azt véltem előbb, — viszonzá Bob, — de most bizonyosan tudom, hogy bent van a doktor, mert a kulcsot a zárban látom.

— És te nem tudsz zörgetni, hogy meghallja?

— Hiába zörgetek uram. Oly keményen vertem már az ajtót, amint csak lehetett. Hanem én attól félek, hogy valami baj történt.

— Az bizony különös, — vélekedett az idegen a műteremhez vezető ajtóhoz a lépcsőkön lelépve. — Hogy hívják gazdádát?

— Az ő neve Charlton — dr Charlton, a mint ön a kifüggesztett táblán is olvashatja, szól Bob.

A gentleman fölpillantott a czégre, melyet előbb nem vett észre.

— Charlton Reginald orvos! — kiáltott föl a legnagyobb csodálkozás hangján. Lehetséges, hogy ő lenne az?

Aztán a fiu felé fordult.

— Csak azt szeretném tudni, hogy mit jelentenek ezek a papírok, melyekkel ajtó és ablak be van tömve?

— Ép ez az, mit én nem tudok magamnak megmagyarázni, — válaszolt Bob. Ha csak attól nem félt a doktor, hogy meg talál fájni.

Mig a fiu így beszélt, az idegen az ablakhoz ment. Elég magas volt ahoz, hogy az ablaktáblán betekinthesse s miután abban a véleményben volt, hogy ez nem mindennapi eset, nem habozott soká, arcát szoroson az ablaktáblához nyomva, bekandikálni a műterem belsejébe.

Pillanat alatt minden tisztán állott előtte, mert az első, mit észre vett, egy mosdóedényben fölhalmozot széntömeg volt, a második pedig Charlton Reginald, ki mint tetszhalott nyult végig a pamlagon mozdulatlanul. Arcza márvány fehér volt.

Az idegennek első teendője volt, keztyüs kezével egy ablaktáblát beütni, mely ezer darabban omlott be, anélkül, hogy kezét megsértette volna. Aztán benyult az ablakkereten az általa eszközölt nyíláson s az ablakot záró rugót megnyomta s az könnyedén kinyílt. A folyó gőz erősen tödült ki felé s csaknem elfolytá az idegennek lélekzetét, azonban a szabad légnak szabad áramlás engedtetvén a szobába, csakhamar kitisztult az öldöklő gáztól.

Az ablakon át a szobában teremni s az ajtót fölnyitni, pillanat műve volt. Meredt szemmel, és tátott szájjal bámult Bob, ki a szokatlan jelenetet teljességgel fel nem foghatta elméjével.

— Végy elő egy lapátot, — szól az idegen a fiuhoz — és hányd be a szentet a kályhába.

— Az könnyen megtörténhetik — viszonzá a fiu, miközben rögtön végezte a parancsot. — Csak azt szeretném tudni, hogy történhetett ez az egész dolog?

Ezalatt az idegen Reginaldhoz sietett, fölgombolta mellényét és szívéhez tette kezét.

— Uram, teremtom! Charlton orvos meghalt! — kiálta Bob elszörnyedve, midőn gazdájának halálsápadt arcát megpillantá.

— Nem! nem halt meg! szólt az idegen. Vízet ide gyorsan. Szíve még dobog kissé!

(Folyt. köv.)

Az őrangyal.

Írta: **Thán Gyula.**

Folytatás.

Bogáti Péterné helyeselte leánya nemes gondolkodását Gyorsan elhatározták, hogy Láncty felkeresik. Még aznap, a legelső vonattal elutaztak. Megérkezésük után azonnal felkeresték Láncty, akit irodájában találtak.

Láncty lekötelező udvariassággal fogadta őket.

— Minek köszönhetem ezt a szerencsét, hogy önt, nagyságos asszonyom és kedves leányát itt, irodámban tisztelhetem.

— Ügyvéd ur! A mi időnk drága. Ön tudja, miért jöttünk.

— Honnan gondolnám. Önök megvetettek, önök megczáfoltak és most mégis felkeresnek.

— Hol van Bogáti Béla? — Tette fel a kérdését Bogáti Péterné.

— Hát honnan tudjam én?

— Önt kísérte ki.

— És...?

— Azóta eltűnt.

— Nem tehetek róla.

— De önnek tudnia kell, mi történt vele.

— Honnan tudjam?

— Önnel ment, önt mentette meg.

— Hát magát miért nem mentette meg?

— Öntől?... Nem érdemelte, hogy ön rabolja el tőlünk, ön, a kinek az életét megmentette.

— Én?... Nagyságos asszonyom, ön tévedésben van... Bogáti Béla igaz, hogy engem kivezetett, megmentett, de az is igaz, hogy azután visszatért. Én és Pali még hálás köszönetet rebegettünk neki. Ezzel váltunk el... Azt sem tudom, hogy mi történt vele.

— Ön megtagadja a felvilágosítást?

— Asszonyom! Nem adhatok felvilágosítást. Legyen meggyőződve, hogy én el-lenséges érzületet nem érzek s keresem az alkalmat, hogy önökkel szemben hálás legyek.

(Folyt. köv.)

A BEOCSINI

cementgyárak

egyedüli raktára és képviselője

Stegmüller Árpádnál,

DEBRECEN, Kölcsei-utca 3.

„Legnagyobb raktár“.

Ajánlom friss és portland román cementemet. Most érkezett friss gipszet. Kőbányai sárga és piros dísz-tégiát a legolcsóbb árak mellett, elsőrendű minőségben.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 255.

Uj vaskereskedés!!!

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, miszerint a

Piacz-utca 7. szám alatt

(Vecsey ház), augusztus hóban

Vaskereskedést nyitok

Megfelelően gazdag raktárt rendezek be mindenféle rudvas, lemez, öntvény, konyha (sparherd), fegyverek, revolverek, töltények, gazdasági eszközök, lakatos, asztalos, ács, kerékgyártó, kovács, s minden más szakmába vágó különleges szerszámokban.

Fafaragványok, egyszerű és finom kivitelű butor vasalások és díszítések, épület vasalások, lószerszám vereték és kellékek, asztalos lackáru padlófénymaz, bronzok, esetek, kö-szörű kövek, lombfűrészeti szerszámok és kellékek és mindenféle

háztartási eszközökben.

A midőn még kiemelem, hogy gondos és megbízható kiszolgálásra kiválóan nagy súlyt fektetek, kérem a tisztelt közönség bizalmát s hogy üzletemet becses látogatásával mielőbb szerencséltesse.

Debreczen, 1902 augusztus hó.

Kiváló tisztelettel:

Dávid Jakab.

Megérkeztem!

Egy kiló
pléh edény **70 kr.**

A tisztelt háziasszonyokhoz!

Tisztelettel bátorodom tudomására hozni, hogy

Debreczenben,
Simonffy-u. 7. sz. új piaczon

vas-, zománczozott bádög-edény

és konyhaeszköz-raktárt

rendeztem be.

Mint hogy az árut a

lehető legolcsóbb árakon

adom el, szíves pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Hrnecek József.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Férfi
cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frínyt bevásárlásnál franco küldök. Bonyu-bőrből cugos vagy füzös lábbeli . . . 240-260-280.
Zerge bőrből cugos, füzös- vagy gombos . . . 280-300-350.
" kestyűszárral cugos, füzös v. gombos . . . 350-400-430.
Párisi Sevro cugos, füzös v. gombos . . . 450-550-650.
Sevró lakk kestyűszárral cugos v. füzös . . . 300-350-370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240.
Bonyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlebadai tükrő bőrből kestyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450.
Párisi Sevro cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550.
Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450.
Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Lőw Zsigmond és Társa

A m. kir. osztálysorsjáték
X-ik osztályának
4-ik huzása

már f. év augusztus hó 13-14-én
tartatik meg.

Kérem tisztelt vevőimet sorsje-
gyeik megújítására

Katz Jakab,

Debreczen, Piacz és Szent-Anna-u. sarok.

Gépolaj, hengerolaj,
Tovoot gépkenő, ko-
csi kenőcs és szer-
szám kenő zsír

bámulatos olcsó árban kapható:

NEUMANN és WEISZ

festék-, lakk-, kenceze nagy
kereskedésében.

Debreczen, Hatvan-u. 5. sz.

(Bignió ház.)

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból
szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,
önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,
sodrony borítókat

és szabadalmazott

legujabb befőző üvegekte

a legnagyobb választékban és legutányosabb
árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és dísz-
árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 57.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 3 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levegőbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kiadó öt szoba és utcai lakás mellék-helyiségekkel azonnal, 350 frtért. Czim a kiadóhivatalban

Ürmös-bor literje 30 krajczár a Szőlő-és bortermelő szövetségelnél Simonffy-u 2. (új bérház.)

Tanulónak egy jó házból való fiu kerestetik Németi József főnyképész műtermében, Piacz utca 42.

Szepességi-Swedlerre

egy jobb módu iparos két elemi iskolás gyermeket havi 12 frt. díjazás mel ett teljes ellátásra elvállal. Bővebbet szives égből Szele Lajos, Debreczen, Vendég-utca 81.

Egy tanuló felvétetik Ráczi Mihály hentesnél, Szent Anna utca 6.

Halavány lotusz miért nem válaszol fenegyereknek?

Kiadó lakás. Egy 5 szoba előszoba, üvegezett és nyílt terasse, fürdőszoba stb. mellékhelyiségekből álló uri lakás hozzá tartozó nagy díszes házi kerttel azonnal kiadó. Bővebb értesítés kapható Berger Jenő építési irodájában Széchenyi u. 21. sz. alatt, vagy a házmester-nél Kossuth-u. 30. sz. alatt, ahol is a lakás bármikor megtekinthető.

Kiadó garzon lakás, szép világos, magas egészséges két szobás udvari lakás, előszoba, mellékhelyiség és vízvezetékekkel szept. 1-re. Ugyanott egy négy szoba és mellék helyiségekből álló lakás kiadó. Piacz-u. 7. sz.

Gyaszolók figyelmébe.

Sikkes női blouzek és kész ruha-aljak kaphatók, Mezey Gyulánál, (főtér 42.) Mérték szerinti megrendeléseket elvállal.

Biztos egzisztencia

Egy vagyonos vidéki városban a főtéren több üzlethelyiség rőfös és fűszer szakmának berendezéssel, vagy anélkül kiadó. Czim a kiadóban.

1-a Portland és Román cement legolcsóbban beszerezhető Fazekas Kálmán festék, zsiradék és petroleum kereskedőnél Hatvan-utca 4. Tessék meggyőződni!

A Sétakert belső járásán, a Nagy-erdei parkhoz vezető magán uttal, kitűnő szőlővel s híres gyümölcs fákkal beültetett 1 1/4 nyilas kert eladó. Felvilágosítást ad a debreczeni első takarékpénztár titkársa.

Borsy-czukrászdába tanoncz felvétetik.

Eladó, esetleg kiadó a Vendég-utca 4 sz. ház, (bolthelyiség). Ertekezhetni a tulajdonossal, Aszódy Mórral, Rózsater.

Naponta
friss uradalmi vaj

1 kiló 1 frt 20 kr.

Kapható:

Deutsch Lajos

fűszerüzletében, Piacz-u. 38.

Nősülni óhajt keresztény fiatal hivatások 1000 frt. fizetéssel Olyan szelid lelkületű komoly hölgy ki gyöngéd férjet, nyugodt otthon óhajt és 1000 forint cautiót tehet, írjon „Gondviselő” jellegre a kiadóhivatalba.

Kiadó lakás Piacz u. 30. sz. alatt. Emeleti 3 szobás lakás, irodának igen alkalmas, november 1-től kiadó. Emeleti udvari két szoba, konyha és kamara, pince és padlásrész november 1-től kiadó. Ertekezhetni lehet Szent Anna-u. 4. sz. alatt d. e. 9-10-ig.

Nevelőnő ajánlkozik házhoz gyermekeket németül tanítani valamint lakásán is elvállal németül tanítani gyermekeket óránként 1 koronáért, egész hónapon 1 frt. 50. kr. Hermine Rolf, Arany János-utca 22 sz.

Könyvelőnek ajánlkozik (hat év óta kereskedő segéd egy üzletben), ki az esti tanfolyamot kitűnően végezte. Czim a kiadóhivatalban.

Kauczió képes ügynök felvétetik. Honvéd-u. 16. sz.

Veszek használt de jó karban lévő boros hordókat úgyszintén egyéb szüretelő edényeket Ertekezhetni Veidner Józsefnél főtér.

Vas esztergályozást a legolcsóbban vállal Preizler Mór lakatos a törvényszék mellett.

Szepes-szombatra, vagy Szepes-Felkára egy debreczeni tizenegy éves kis leány helyett cserébe egy fiu kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Szepesen 12 nyilas tanyaföld eladó. Ertekezhetni: Borsy-czukrászdájában. Ugyiszintén József-kir.-herceg-utcán egy ház kedvező feltételek mellett eladó.

Könyvelő azonnali alkalmazásra kerestetik a biztosítási szakmából írásbeli ajánlatok B. T. jellegével a kiadóhivatalba intézendők.

Horváth András

Debreczen, Piacz utca 21. szám. Vállal: szobafestést, fénymázolást és tapétázást.

786
v. k. sz.
1902

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V/1601/3 1902 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Biedermann E. és fiai czég esődtömeggondnoka részére özv. Mihalik Józsefné b.-ujvárosi lakostól 12 K 75 fill. tőke, ennek 1901 évi október hó 17-ik napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 126 kor. 20 fill. perkoltség erejéig 1901 évi október hó 20-án bíróság lefoglalt és 644 kor. 50 fillerre becsült háziutorok, varrógép, kész magyar ruhák és posztó árukból állá ingóságok 1902. évi augusztus hó 22-ik napján d. e. 9 órakor kezdetét veendő és B.-Ujvároson, Kis-utcán 233 sz. háznál, Raunkel H. és fia czég 835 kor. 31 fill. tőke követelése és jár. kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Debreczen, 1902 évi aug. hó 3-án.

Török Péter,
birói kiküldött.

Uj szőnyeg-üzlet.

Főüzletünk szőnyegosztályát

Kossuth-utca 11. sz. Zádor-házba

helyeztük át, azt a mai kor igényeihez képest fényesen berendezvén,

a legujabb és legszebb futó-, ágyelő- és pamlagszőnyegekkal, ágy- és asztalterítőkkel, pamlagtakarókkal, csipke- és szövetfüggönyökkel, ló- és kocsipokrócokkal, flanelltakarókkal, butorszövetek- és butorplüsökkel, linoleum, bőr és viaszosvásznakkal

us választékban szereltük fel és tisztelettel kérjük továbbra is a n. é. közönség szives pártfogását.

Bosznay J. és Társa,
Debreczen, Kossuth-u. 5. és 11.